

æviga tíð skuldi standa á varðhaldi um kistu hansara. Og hetta skuldi vera samansett av ættfólki hansara, sum longu vóru deyð, nokrum germanskum kongum og nokrum heimspekingum frá teirri antikku tíðini.

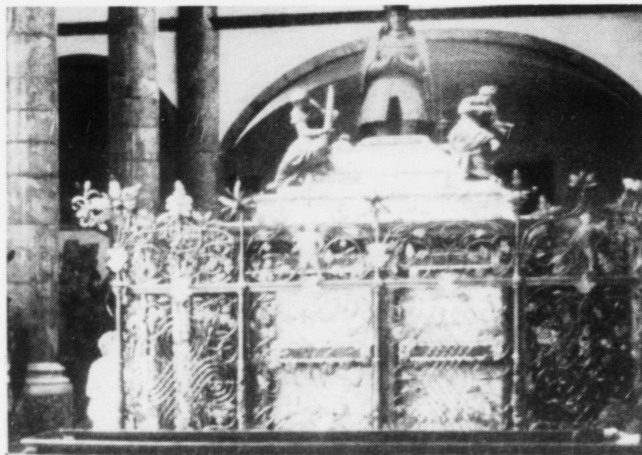
Og hann byrjaði so. Hetta var stórarbeiði at seta í verk. Listamálara skuldu gera skitsur av teim fólki, sum skuldu manna fylgið, mynda-høggarar skuldu gera voksmodellir og jarnstoyparar skuldu so stoypa myndirnar. Listamenn bæði úr Tysklandi, Italiu og Eysturrikki vóru tilkallaðir, men hetta var stórarbeiði, og keisarin ótolnaðist, tí hann vildi siggja verkið liðugt, meðan hann livdi.

Men so vildi tað soleiðis, at keisarin á einari ferð til Wien, í 1519, doyði, og varð jarðaður í Wiener Neustadt, nærhendis Wien. Arbeiðið við at stoypa standmyndirnar helt tó áfram í Innsbruck, og í 1550 vóru tær 28 stóru myndirnar sum nú standauttan um sarkofag hansara í Hofkirche, liðugar.

Men keisarin hevði ikki gjørt av, hvar hetta gravstað hansara skuldi vera. Tað bleiv tí abbasonur hansara Ferdinand, erkahertogi, sum gjørdi av, at byggjast skuldi serstøk kirkja, og at gravstaðið skuldi skipast júst sum hann hevði ynskt tað, sjálvt um hann ikki kom at hvíla har, og í 1563 var henda kirkja vigd.

Tað er ein ógloymandi sjón, at koma inn í hesa kirkju og siggja gravstaðið. Sarkofagurin, ella konotafurin sum tað eitur í hesum tilfelli (tómt gravstað), eitt satt listarverk, stendur á miðjum kirjugólvi, við einari standmynd av keisarinum, á knæ, á lokinum, og uttanum eru so hesar 28 veldugu standmyndirnar úr bronzu, ættarfolk og andsfelagar keisarans. Gravstaðið fylkir, at kalla, alt kirjurúmið. 24 marmorreliéffir, við teim mest týðandi hendingum úr livi keisarans, prýða kenotafin, og tað gingu 80 ár, frá tí at Maximilian setti arbeiðið í gongd, til tað var liðugt.

Men omanfyri nevndi Ferdinand, erkahertogi, abbasonur Maximilians, sum livdi frá 1529 til 1595, og sum stjórnadi Tyrol í 30 ár, hevur eisini verið við til at skriva søgu, ikki sørt

Maximilian-grøvin í Hofkirche

iblandað romantikki, og her í Hofkirche hevur eisini hann sett sær ein minnisvarða, sum er millum teir søguliga dýrmettu í Tyrol.

Tað er søgan um Øskufiu og prinsin um aftur. Tann ungi Ferdinand gjørdist ástikin í teirri vøkrú Philippine Welser, ríkari, týskari keypmansdóttir, sum var komin at vitja mostur sína í Innsbruck. Nokk var Philippine sera mógvandi, men hagani frá og so at hugsa um at kunna giftast inn í teirru almáttugu Habsburgarættina, tað var næstan vónleyst, og tí bar hon seg undan, tá Ferdinand bar fram bómarorð men hann var áhaldandi og fekk at enda ja. Og tey vunnu á trupulleikum, sum vóru sera stórir, og búsettust á tí vakra slottinum Ambras, sum liggur í sunnara útjaðara av Innsbruck.

Nú var tað so, at tá Ferdinand læt byggja Hofkirche, til at goyma veldugu gravstaðið hjá abbanum, bygd hann uppi eitt kappell, «Silbernes Kapelle» kallað, har hann sjálvur og Philippine til sína tíð skuldu hvíla. Men at hjúnareydnar teirra skuldi fáa nokk so bráðliga enda, vardi eingin. Philippine doyði í 1580, 53 ára gomul, av livrasjúku. Og kanska kom tað av ov nógvum mati. Tað segðist, at tað vóru 24 rættir á dag.

urðaborði teirra hvønn dag! Tann sorgarbundni hjúnarfelagin læt kistuna við konuni seta inn í kapellið. Men sorgin vardi ikki leingi. Stutt aftaná giftist hann aftur við einari kvinnu av aðalætt, sum var 28 ár yngri enn hann sjálvur.

Vit fara úr kirkjuni, upp einar breiðar steintrappur, upp í kapellið, og har standa sarkofagarnir hjá Ferdinand og báðum konum hansara. Tá Ferdinand sjálvur doyði, læt seinna kona hansara gera eitt rimaverk í kapellinum, og innanfyri liggja nú hann og hon, meðan Philippine má unnast við eitt pláss uttanfyri.

Søgurnar eru nógvur um, hvussu vøkrú Philippine var. Sagt var, at hálsur hennara var so mjár og húd hennara so fælin, at drakk hon ein munn av reyðvini, so sást tú hann glíða niður gjøgnum háls hennara!

Men Hofkirche goymir meira enn av søguligum dýrgripum. Niður-afturkomin úr Silvrkapellinum, í kirkjuna, standa vit nú frammanfyri grøvini hjá Andreas Hofer. Hevði nú Maximilian liggið í veldugu kistu síni í miðjum kirjurúmi, so høvdu tveir mætir menn havt samveru við hvønn annan her.

Andreas Hofer var, eftir boðum frá Napoleon Bonaparte, tikin av døgum í Mantus í 1810, og grivin har. Men í

1823 vóru tað nakrir av bardagafeløgum hansara frá 1809, sum gróvu upp aftur kistuna, og hon fekk so pláss her í kirkjuni. Við ein síðuvegg stendur ein standmynd av Hofer og undir kirjugólvinum kistan.

Vit fara út aftur av hesum søguliga stað, og vit ásanna, at teir minnisvarðar, sum her eru settir, eru prógv fyri nakrar av teimum sterku, menniskjansligu kenslunum: reystmansdirvi, kærleika og fáfongd. Vit koma út á hevuðsgötuna við tað sama, tí hetta er alt gamli býarparturin, har Innsbruck byrjaði at vaksa, tá sloppið varð suður um Inn at byggja. Og hvat eitur so henda gota? Maria Theresienstrasse, sjálvandi! Hon sigst at vera ein av heimsins vakrastu gøtum, tað dugi eg ikki at meta um, men hon er sjáldsom. Og tað er kanska eisini nakað symbolskt í hesum, at hon hevur kós beint móti hetjufjalli Tyrols, Bergisel, í ein útsynning av býnum. Men í gøtuni sjálvari finna vit nakrar virðismiklar minnisvarðar yvir søguligu fortíð Innsbruckar: í norðara enda «Goldenes Dachl», «var-tekin byarins, (tú finnur næstan ikki tann minnislut higan í Innsbruck, og teir eru nógvir, at ikki Goldenes Dachl er avmyndað), og í sunnara enda sigursbogan (Triumphbogen), og í báðum førum er tað ein habsburgsk kærleikssøga, sum var upprunin.

Søgan um Goldenes Dachl er henda: ein hertogi, Friederich, við eyknevnum «Friederich mit der leeren Tache», (við tí tóma lumm-anum), læt, um 1410, byggja sær eini hóskaði hús her, sum Gylta, litla Taki nú er. Men honum tørvaði altíð pening, og tí kom ráðgevi hansara við tí hugskoti, at hann skuldi giftast við einari ríkari prinsessu. Hon bleiv eisini funnið, í Spaniu. Men nú óttast Friederich fyrri, at hon skuldi hava hoyrt um eyknevni hansara, og um viðurskiftini annars, og vildi tí gera okkurt, sum kundi vekja hennara undran heldur. Ein gullsmíður fekk tí boð um, at koma at leggja blaðgull á hálytakið yvir svalanum á húsum hansara, soleiðis, at tá prinsessan kom á fyrsta sinni og kom niðan gøtuna, so skuldi tað fyrsta, hon fekk eyga á, vera hetta glitrandi takið, og síðan skuldi hon fáa eyga á tann unga mannin, sum stóð á svalanum niðri undir og veittraði. Alt gekk sum ætlað, og tað var kærleiki við fyrsta eygnabrá.

Tá tað undir seinna heimsbardaga gjørdist monnum greitt, at eisini Innsbruck kom at vera fyrri stórum oyðileggingum, tók spurningurin seg upp, hvussu man skuldi verja hesar dýru lutir. Og uttanum Goldenes Dachl og Maximiliangrøvina í Hofkirche vóru laðaðir tjúkkir gróteggir, og tá kríggjð var av, lá øll tann vakra hevuðsgøtan í sori, men Goldenes Dachl var óskalað.

Inni á Hofburg